

Навольська Н.В.

*к.е.н., доцент кафедри економіки підприємств і корпорацій,
Тернопільський національний економічний університет*

Navolska Natalya

Ternopil National Economic University

Блащак Б.Я.

*аспірант,
Тернопільський національний економічний університет*

Blashchak Bogdan

Ternopil National Economic University

ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ОЦІНКА РІВНЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

STUDY AND EVALUATION OF INVESTMENT ATTRACTION IN THE FOOD INDUSTRY ENTERPRISES

Анотація. У статті досліджено та розкрито сутність поняття «інвестиційна привабливість підприємства». Виокремлено основні чинники, що впливають на інвестиційну привабливість підприємства: інвестиційна активність; фінансовий чинник; виробничий чинник; темпи зростання капітальних вкладень; інноваційний чинник. Досліджено сучасні методичні підходи до оцінки інвестиційної привабливості підприємства. Виокремлено основні показники для дослідження рівня інвестиційної привабливості підприємств харчової промисловості. На основі дослідження різних підходів і методів щодо оцінки інвестиційної привабливості підприємств сформовано методику, яка базується на рейтинговій оцінці згідно з бальною системою оцінювання показників фінансово-економічного стану підприємств харчової промисловості.

Ключові слова: інвестиційна привабливість, підприємство, показники, інвестиції, підходи, чинники.

Постановка проблеми. У сучасних умовах посилюється конкуренція між підприємствами за ринки збуту та ресурсів, за державні замовлення та бюджетне фінансування і, як наслідок, за укріплення свого становища в ринковому просторі. Таким чином, підприємства повинні вдосконалювати

принципи своєї діяльності, освоювати нові види продукції і технології, підтримувати рівень конкурентоспроможності та вирішувати питання збільшення вартості свого бізнесу. За таких умов актуалізується проблематика забезпечення надходжень інвестицій у діяльність підприємств. Залучення інвестицій дає змогу підприємствам підвищувати конкурентні переваги і формувати додаткові ресурси для економічного розвитку та збільшення їх ринкової вартості.

Варто зазначити, що харчова промисловість має високу інвестиційну привабливість завдяки швидкому терміну окупності вкладень порівняно з іншими галузями промисловості, що особливо важливо в умовах економічної нестабільності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання оцінки інвестиційної привабливості підприємств, а також інші питання, взаємозалежні з ним і розглянуті у цьому дослідженні, знайшли відображення в наукових працях таких учених, як: Є. Антипенко [1], А. Бистрова [2], А. Битова [2], А. Гончарук [3], Н. Кушнір [5], Ю. Мужук [5], Л. Семенчук [6], Д. Скипин [2], А. Стойчева [1], С. Шумікін [1], А. Яцик [3] та ін. Проте питання інвестиційної привабливості

вітчизняних підприємств та методики її визначення є актуальним і потребує подальшого дослідження в контексті галузі діяльності підприємств.

Мета статті. Головною метою цієї роботи є дослідження та оцінка рівня інвестиційної привабливості підприємств харчової промисловості Тернопільського регіону та обґрунтування напрямів його підвищення.

Виклад основного матеріалу. Інвестиційна привабливість – це інтегральна величина, яка характеризує не тільки платоспроможність, фінансову стійкість, а й ефективність використання фінансового потенціалу, здатність розвиватися та підвищувати прибутковість капіталу, оновлювати матеріально-технічну базу виробництва, підвищувати якість і конкурентоспроможність продукції підприємства.

Інвестиційна привабливість формується під впливом багатьох чинників, але більшість із них відображається у фінансовому стані підприємства. Аналіз фінансового стану підприємства може використовуватися як інструмент для вивчення рівня інвестиційної привабливості

Огляд наукових джерел дав змогу виокремити чинники, які можуть впливати на формування інвестиційної привабливості, а саме:

- інвестиційна активність, вплив якої полягає у визначенні обсягу коштів, що вкладаються в підприємство, відсотка освоєння інвестицій, імовірності отримання інвестором прибутку;

- фінансовий чинник, який характеризується часткою прибутку від інвестиційної діяльності підприємства, оцінкою доцільності використання підприємством власних джерел фінансування інвестиційної діяльності та залучення позикових коштів;

- виробничий чинник, який визначає рівень розвитку й очікувану норму рентабельності від основної діяльності підприємства;

- темпи зростання капітальних вкладень, що характеризує можливості розширення виробничих потужностей підприємства;

- інноваційний чинник, який визначається використанням досягнень науково-

технічного прогресу у виробничому процесі та характеризує тривалість терміну від моменту розроблення до моменту впровадження у виробництво науково-технічних розробок [6].

Науковці пропонують різні підходи до оцінки інвестиційної привабливості підприємства, однак ми розглянемо окремі з них, а саме:

- комбінований підхід (оцінка внутрішніх і зовнішніх характеристик підприємства);

- ринковий підхід (заснований на аналізі зовнішньої інформації про підприємство);

- стратегічний підхід (орієнтується на тривалу перспективу: особлива увага приділяється обліку альтернативних витрат від невикористовуваних можливостей, які, своєю чергою, є основним коригуючим чинником під час аналізу динаміки фінансових показників;

- фінансовий і бухгалтерський підходи (засновані на аналізі внутрішньої інформації, у тому числі фінансового стану підприємства).

Всі ці підходи можна об'єднати, тому що вони не виключають один одного. Такі підходи допомагають розширити можливості оцінки підприємства в рамках проведеного аналізу.

Для оцінки інвестиційної привабливості пропонується використовувати як кількісні, так і якісні показники, тому пропонуємо використовувати комплексну методику, яка включає у себе три підходи, в кожному з яких використовується оцінка основних факторів функціонування підприємства на ринку[2].

Перший підхід передбачає проведення оцінювання фінансового стану підприємства та рівня бізнес-планування.

За другим підходом здійснюється аналіз надійності підприємства з боку цінних паперів, що випускаються підприємством.

Третій підхід ґрунтується на дослідженні та виборі досвіду реалізації інвестиційних програм.

Після оцінки інвестиційної привабливості обчислюється рейтинговий показник.

Найбільш використовуваним вважається аналіз фінансового стану підприємства, який здійснюється в *три етапи*.

На *першому етапі* аналізують економічні ресурси підприємства. Для цього потрібно врахувати спрямованість бізнесу, його організаційно-правову форму, обсяги і сферу діяльності, а також характер управління підприємством. У результаті отримуємо повну оцінку економічного потенціалу підприємства. Повна оцінка економічного потенціалу передбачає використання кількісних та якісних методів для оцінки діяльності підприємства.

Другий етап передбачає аналіз фінансового стану підприємства для цілей інвестування. Оцінюється фінансовий стан підприємства, зокрема мобільність, ділова активність, спроможність і рентабельність.

На *третьому етапі* оцінюється рівень планування бізнесу. Для цього вивчаються такі напрями:

- дослідження та оцінка репутації підприємства;
- оцінка ефективності управління підприємством;
- дослідження кредитної історії;
- оцінка ризиків.

Усі подані вище аспекти дають змогу якісно і повноцінно оцінити інвестиційну привабливість підприємства.

Даний метод дає змогу відповісти на питання, пов'язані з інтересами підприємства, та управляти інвестиціями в досліджуваній сфері діяльності.

Другий підхід передбачає здійснення оцінки зовнішньої інформації підприємства: аналіз величини виплачуваних дивідендів, зміну ринкової вартості акцій. За даного підходу використовуються такі показники:

- показники, що характеризують стійкість підприємства, яке випускає акції; досліджують його з позиції гарантування отримання інвестором доходу від вкладених інвестицій;
- показники, які характеризують надійність підприємства-емітента, розглядаючи його з позиції повернення інвестованих коштів у цінні папери даного підприємства [2].

Цей підхід надає повну інформацію про досліджуване підприємство з погляду аналізу цінних паперів, яка цікавить реального інвестора.

В основі *третього підходу* лежить оцінка досвіду реалізації інвестиційних проектів.

Потенційному інвестору необхідний аналіз економічної ефективності інвестиційного проекту для врахування впливу ключових чинників інвестиційної привабливості.

Необхідно врахувати кількість проектів, показники економічної ефективності, а також обсяг інвестицій по кожному проекту, внаслідок чого формується рейтинговий показник.

Під час формування універсальної методики варто відзначити, що деякі підходи не дають повної оцінки інвестиційної привабливості підприємства, їх необхідно коригувати на основі зміни вагових значень досліджуваних напрямів. Зокрема, якщо підприємство є товариством з обмеженою відповідальністю, то другий підхід не можна застосувати, отже, він потребує коригування.

Після проведення повної оцінки інвестиційної привабливості підприємства за запропонованою формулою (1) для обчислення КІП (коефіцієнт інвестиційної привабливості) інвестор отримує інформацію про всі напрями діяльності підприємства. Ця методика дає змогу виявляти слабкі сторони, тим самим дає можливість підприємству розробити комплекс заходів щодо їх усунення.

$$KIP = \frac{\sum_{x=1}^n x_i}{x_{\max}} \quad (1)$$

де $i = 1, 2, 3, \dots, n$ – кількість факторів; X_i – бальна оцінка кожного фактора з урахуванням вагомості; X_{\max} – максимально можлива сумарна кількість балів.

Варто зазначити, що даний підхід дає змогу врахувати найбільшу кількість факторів і тим самим знизити ризики потенційного інвестора, дати йому об'єктивну оцінку інвестиційної привабливості підприємства. Проте цей підхід є трудомістким і вимагає об'ємного дослідження чинників впливу.

Розглянувши всі підходи до вивчення та оцінки інвестиційної привабливості підприємства, можна відзначити, що неможливо одночасно використовувати всі підходи. Проте, поставивши цілі оцінки і завдання, можна в перспективі виокремити підсумковий показник оцінки рівня інвестиційної привабливості, що включає у себе сильні сторони наявних методик.

Розглянута методика оцінки інвестиційної привабливості заснована на аналізі фінансового стану підприємства за даними бухгалтерської звітності. Методика оцінки інвестиційної привабливості підприємства передбачає формування системи показників за групами (табл. 1). За даними бухгалтерської звітності проводиться дослідження фінансового стану підприємства на основі:

- аналізу рентабельності;
- аналізу фінансової стійкості;
- аналізу ліквідності і платоспроможності.

Фінансове становище підприємства можна вважати стійким, якщо всі розраховані показники є в межах нормативних значень. Критичним вважають такий стан

підприємства, коли значення показників знаходяться нижче нормативних, а у функціонуючому капіталі домінують позикові джерела фінансування. Фінансове становище підприємства вважається нестійким тоді, коли його власний капітал дорівнює позиковому капіталу або є несуттєво більшим за позиковий капітал.

Варто відзначити, що для найбільш достовірної характеристики фінансового стану підприємства необхідно здійснювати розрахунок фінансових показників (табл. 1) за декілька звітних періодів. Це дасть можливість найбільш повно дати оцінку стійкості фінансового стану підприємства. Для вкладення інвестицій у діяльність конкретного

Таблиця 1

Основні показники для визначення інвестиційної привабливості підприємств харчової промисловості

№ п/п	Показники	Економічний зміст	Формула для розрахунку	Нормативне значення
1	2	3	4	
Показники рентабельності				
1.	Рентабельність власного капіталу, %	Характеризує ефективність вкладення коштів підприємства	Чистий прибуток / Власний капітал × 100%	Збільшення
2.	Рентабельність оборотних активів, %	Характеризує відносну прибутковість оборотних активів	Відношення чистого прибутку до середньої величини оборотних активів × 100%	Збільшення
3.	Рентабельність реалізованої продукції, %	Характеризує ефективність витрат на виробництво і збут продукції	Відношення чистого прибутку від реалізації до собівартості продукції × 100%	Збільшення
4.	Рентабельність капіталу (активів), %	Характеризує величину чистого прибутку, що припадає на одиницю інвестованих в активи коштів	Відношення чистого прибутку до середньої величини активів × 100%	Збільшення
Показники фінансової стійкості				
5.	Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними засобами	Характеризує абсолютну можливість перетворення активів підприємства у ліквідні кошти	(Оборотні активи – Поточні зобов'язання) / Оборотні активи	Збільшення; Кзоа > 0,1
6.	Коефіцієнт фінансової незалежності (автономії)	Показує частку власного капіталу у загальній сумі джерел коштів (валюти балансу)	Власний капітал / Валюта балансу	Збільшення; Кавт > 0,5
7.	Коефіцієнт маневреності оборотного капіталу	Характеризує суму власного оборотного капіталу на одну грошову одиницю оборотних активів	(Оборотні активи – Поточні зобов'язання) / Власний капітал	Збільшення; Кмок > 0,5
8.	Коефіцієнт фінансової стабільності	Характеризує забезпеченість заборгованості підприємства власними коштами; перевищення власних коштів над позичковими свідчить про фінансову стійкість підприємства	Власні кошти / Позичкові кошти	Кфст > 1
9.	Коефіцієнт концентрації позичкового капіталу	Характеризує ступінь участі позичкового капіталу у формуванні активів	Позичковий капітал / Пасиви	Зменшення
10.	Коефіцієнт фінансового ризику (левериджу)	Показує співвідношення залученого і власного капіталу	Довгострокові зобов'язання / власні кошти	Зменшення

1	2	3	4	
11.	Коефіцієнт фінансової стійкості	Показує співвідношення власного і залученого капіталу	Власний капітал + Довгострокові зобов'язання / Пасиви	Кфс = 0,85–0,90
12.	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	Характеризує суму власного оборотного капіталу на одну грошову одиницю власного капіталу	Власні оборотні кошти / Власний капітал	Збільшення; Кмвк > 0,5
Показники ліквідності (платоспроможності)				
13.	Коефіцієнт поточної ліквідності (покриття)	Характеризує достатність обігових коштів для погашення боргів протягом року	Оборотні активи / Поточні зобов'язання	Збільшення
14.	Коефіцієнт швидкої ліквідності	Відображає платіжні можливості підприємства щодо сплати поточних зобов'язань за умови своєчасного проведення розрахунків із дебіторами	(Оборотні активи – Запаси) / Поточні зобов'язання	Збільшення
15.	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	Показує, яка частина боргів підприємства може бути сплачена негайно	Грошові кошти та їх еквіваленти / Поточні зобов'язання	Збільшення
16.	Співвідношення короткострокової дебіторської та кредиторської заборгованості	Здатність розрахуватися з кредиторами за рахунок дебіторів протягом одного року	Дебіторська заборгованість / Поточна кредиторська заборгованість	Кд/к ≥ 1

Джерело: розроблено автором на основі [4]

Таблиця 2

Оціночні параметри показників визначення інвестиційної привабливості підприємств харчової промисловості

№ п/п	Показники	Характеристика оціночних параметрів				
		Добре	Задовільно	В межах гранично допустимого значення	Незадовільно	Вкрай незадовільно
1.	Рентабельність реалізованої продукції, %	>20	5–20	0–5	-20–0	< -20
2.	Рентабельність капіталу (активів), %	>20	10–20	10–5	0–5	<0
3.	Рентабельність оборотних активів, %	>15	5–15	0–5	-10–0	<-10
4.	Рентабельність власного капіталу, %	>45	15–45	0–15	-30–0	<-30
5.	Коефіцієнт поточної ліквідності	>1,3	1,15–1,3	1–1,15	0,9–1	<0,9
6.	Коефіцієнт швидкої ліквідності	>1	0,8–1	0,7–0,8	0,5–0,7	<0,5
7.	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	>0,3	0,2–0,3	0,15–0,2	0,1–0,15	<0,1
8.	Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними засобами, %	>10	8–10	0–8	-6–0	<-6
9.	Коефіцієнт фінансової незалежності (автономії), %	>50	20–50	20–10	3–10	<3
10.	Коефіцієнт фінансового ризику (левериджу)	<0,25	0,25–0,6	0,6–0,7	0,7–0,9	1
11.	Коефіцієнт концентрації позичкового капіталу	0,9	0,8–0,9	0,7–0,8	0,7–0,5	<0,5
12.	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,2–0,5	0–0,2	-2–0	-4–(-2)	-6–(-4)
13.	Коефіцієнт маневреності оборотного капіталу	>0,5	0,3–0,5	0,15–0,3	0,1–0,15	<0,1
14.	Коефіцієнт фінансової стабільності	>1	0,8–1	0,7–0,8	0,5–0,7	<0,5
15.	Коефіцієнт фінансової стійкості	0,7–0,9	0,6–0,7	0,5–0,6	0,4–0,5	<0,4
16.	Співвідношення короткострокової дебіторської та кредиторської заборгованості	>1	0,8–1	0,7–0,8	0,5–0,7	<0,5

Джерело: розроблено автором на основі [2]

підприємства необхідно провести дослідження його конкурентного середовища й оцінити фінансовий потенціал підприємств-конкурентів.

Економічні показники діяльності підприємства є досить важливими для інвесторів, тому для зменшення ризиків необхідно провести комплексний аналіз інвестиційної привабливості підприємства.

На основі дослідження різних підходів і методів [1–3] оцінки інвестиційної привабливості підприємств сформована методика, яка базується на рейтинговій оцінці згідно з бальною системою оцінювання показників фінансово-економічного стану підприємств харчової промисловості (табл. 2).

Кожному оціночному параметру надаються бали, а саме:

Таблиця 3

Допоміжна таблиця для визначення рівня інвестиційної привабливості підприємств харчової промисловості Тернопільського регіону за 2016–2017 рр.

Показники	ПрАТ «Тернопільський молокозавод»	ПрАТ «ТерА»	ТОВ «Галичина Ласунка»	ПАТ «Чортківський хлібозавод»	ДП «ДІНТЕР УКРАЇНА СКАЛА»	ТОВ «ЕкорТЗ»
	Коригування на динаміку					
1. Коефіцієнт фінансової незалежності(автономії), %	1,03	1,02	1,95	2,14	-2,35	2,01
2. Коефіцієнт поточної ліквідності	2,28	2,02	2,03	2,27	-1,83	3,27
3. Коефіцієнт швидкої ліквідності	2,38	-0,91	-0,95	-0,91	-1,86	-7,44
4. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	-0,29	-1,2	-3,33	-6,25	-5,0	-22,26
5. Рентабельність капіталу (активів), %	-2,43	-2,88	-1,07	-1,13	-1,30	-0,60
6. Рентабельність власного капіталу, %	1,62	-2,89	0,13	0,06	-1,23	-1,64
7. Рентабельність реалізованої продукції, %	1,33	-3,33	0,67	-0,97	-2,39	0,12
8. Рентабельність оборотних активів, %	2,60	-1,99	0,91	0,03	-1,10	0,47
9. Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними засобами	0,52	-0,03	0,03	2,90	-2,58	2,0
10. Коефіцієнт фінансової стабільності	-0,95	-2,23	2,07	2,34	-2,25	0,68
11. Коефіцієнт фінансового ризику (левериджу)	-0,98	-	2,0	0,65	-	-
12. Коефіцієнт концентрації позичкового капіталу	-0,98	-2,49	-1,67	-2,28	1,91	-1,45
13. Коефіцієнт фінансової стійкості	2,04	0,02	1,99	1,15	-2,39	2,0
14. Коефіцієнт маневреності власного капіталу	1,63	0,85	2,21	1,88	-0,45	2,08
15. Коефіцієнт маневреності оборотного капіталу	1,60	0,85	1,11	-1,11	-2,12	2,02
16. Співвідношення короткострокової дебіторської та кредиторської заборгованості	-0,92	-0,92	-0,83	-0,61	-1,67	1,40

Джерело: розроблено автором на основі звітних даних досліджуваних підприємств

Таблиця 4

Бальна оцінка інвестиційної привабливості підприємств харчової промисловості Тернопільського регіону за 2016–2017 рр.

Підприємства	Рівень інвестиційної привабливості				
	Добре	Задовільно	В межах допустимого значення	Незадовільно	Вкрай незадовільно
	> 20 балів	10–20 балів	0–9 балів	0 – (-5) балів	< (-5) балів
ПрАТ «Тернопільський молокозавод»		10,48			
ПрАТ «ТерА»					-14,11
ТОВ «Галичина Ласунка»			7,82		
ПАТ «Чортківський хлібозавод»			1,38		
ДП «ДІНТЕР УКРАЇНА СКАЛА»					-26,64
ТОВ «ЕкорТЗ»					-17,34

Джерело: розроблено автором на основі звітних даних досліджуваних підприємств

- «добре» – 2 бали;
- «задовільно» – 1 бал;
- «у межах гранично допустимого значення» – 0;
- «незадовільно» – мінус 1 бал;
- «вкрай незадовільно» – мінус 2 бали.

На основі вибраної методики та проведених розрахунків показників фінансово-економічної діяльності досліджуваних підприємств за аналізований період сформована табл. 3. За даної методики враховується величина початкового параметра оцінки (за звітний рік), і надалі отриманий бал коригується з урахуванням динаміки (за аналогічний період попереднього року).

Оцінити інвестиційну привабливість досліджуваних підприємств можна, якщо підсумувати бали (коригування на динаміку) згідно з бальною оцінкою характеристик, що входять до рейтингової оцінки інвестиційної привабливості підприємства (табл. 3).

Варто зазначити, що результати проведених розрахунків фінансово-економічних показників є досить суперечливими, оскільки досліджувалася діяльність не тільки прибуткових підприємств, а й тих, які є конкурентоспроможними на ринку, але не мають позитивного економічного результату на час проведення дослідження. Такі підприємства, власне, і потребують вливання інвестицій для підтримки та розвитку своєї виробничо-господарської діяльності.

Сьогодні діяльність промислових підприємств є ризиковою під впливом чинників зовнішнього середовища (військові дії, коливання курсу валют, підвищення вартості енергоносіїв, газу та паливо-мастильних засобів, зростання мінімальної заробітної плати і т. п.), тому вони не працюють, а виживають і шукають резервів для підвищення ефективності своєї діяльності. Власне, тому й варто проводити дослідження рівня інвестиційної привабливості підприємств як для самих підприємств, так і для потенційних інвесторів.

Аналізуючи результати проведеного дослідження рівня інвестиційної привабливості підприємств харчової промисловості Тернопільського регіону за 2016–2017 рр., можна зробити висновок про те, що найбільш привабливими є такі підприємства,

як ПрАТ «Тернопільський молокозавод», ТОВ «Галичина Ласунка», ПАТ «Чортківський хлібозавод». Ці підприємства можуть бути потенційними учасниками інвестиційного проекту, проте їм необхідно надалі працювати над підвищенням ефективності своєї діяльності, тобто збільшенням фінансового результату, зменшенням короткострокових та довгострокових зобов'язань, мінімізацією витрат на виробництво продукції.

Інші підприємства, такі як ПрАТ «ТерА», ДП «ДІНТЕР УКРАЇНА СКАЛА», ТОВ «ЕкорТЗ», знаходяться у вкрай незадовільному стані щодо інвестиційної привабливості. Ці підприємства випускають конкурентоспроможну продукцію, однак спостерігається тенденція зменшення величини прибутку (або наявність збитків) за аналізований період та збільшення суми коротко- та довгострокових зобов'язань.

Висновки і пропозиції. Запропонована методика дасть змогу інвестору вибрати з декількох підприємств найбільш інвестиційно привабливі та отримати кількісний результат (у балах), що дасть можливість прийняти результативні рішення щодо вибору об'єкта інвестування і, як наслідок, отримати максимум позитивного ефекту від упровадження інвестиційного вкладення.

Література:

1. Антипенко Є., Шумікін С., Стойчева А. Методика аналізу та оцінки інвестиційної привабливості підприємств. *Економічний аналіз*. 2011. Вип. 9. Ч. 3. С. 27–30.
2. Бытова А.В., Скипин Д.Л., Быстрова А.Н. Оценка инвестиционной привлекательности предприятия: методический аспект. *Российское предпринимательство*. 2017. Т. 18. № 22. С. 3577–3592.
3. Гончарук А.Г., Яцик А.А. Інвестиційна привабливість промислового підприємства як об'єкт управління. *Економіка харчової промисловості*. 2011. № 4. С. 29–33.
4. Зятковський І.В. Фінанси підприємств : посібник ; 2-е вид. Київ : Кондор, 2003. 358 с.
5. Кушнір Н.Б., Мужук Ю.В. Методика оцінки інвестиційної привабливості підприємства та недоліки деяких існуючих методик. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Серія «Економіка»*. 2010. Вип. 2(50). С. 110–118.
6. Семенчук Л.І. Інвестиційна привабливість підприємства та методи її оцінювання. *Глобальні та національні проблеми економіки*. URL: <http://global-national.in.ua/archive/11-2016/186.pdf>. (дата звернення: 22.03.2019).

Аннотация. В статье исследована и раскрыта сущность понятия «инвестиционная привлекательность предприятия». Выделены основные факторы, влияющие на инвестиционную привлекательность предприятия: инвестиционная активность; финансовый фактор; производственный фактор; темпы роста капитальных вложений; инновационный фактор. Исследованы современные методические подходы к оценке инвестиционной привлекательности предприятия. Выделены основные показатели для исследования уровня инве-

стиционной привлекательности предприятий пищевой промышленности. На основе исследования различных подходов и методов в оценке инвестиционной привлекательности предприятий сформирована методика, основанная на рейтинговой оценке по балльной системе оценки показателей финансово-экономического состояния предприятий пищевой промышленности.

Ключевые слова: инвестиционная привлекательность, предприятие, показатели, инвестиции, подходы, факторы.

Summary. The concept of investment attractiveness of the enterprise was investigated and discovered in the article. The distinguished factors that influence the investment attractiveness of the enterprise are: investment activity; financial factor; production factor; the growth rate of capital investments; innovation factor. The modern methodical approaches to the estimation of investment attractiveness of the enterprise are investigated, namely: a combined approach (estimation of internal and external characteristics of the enterprise); market approach (based on analysis of external information about the company); strategic approach (long-term focus: particular attention is paid to accounting for alternative costs from unused opportunities, which in turn is the main corrective factor in the analysis of the dynamics of financial indicators; financial and accounting approaches (based on the analysis of internal information, including the financial state of the enterprise). The basic indexes for research of level of investment attractiveness of the enterprises of the food-processing industry were singled out. The technique was generated on the study of various approaches and methods to assess the attractiveness of investment and it was based on the rating assessment under point scoring indicators of financial and economic condition of the food industry. The proposed methodology for assessing the level of investment attractiveness will allow an investor to choose the most investment-attractive from several enterprises and obtain a quantitative result (in points), which let us make effective decisions regarding the choice of the investment object and, as a result, obtain the maximum positive effect from the implementation of the investment. Investigated enterprises have a high investment attractiveness due to the rapid investment payback period compared with other industries, which is especially important in time of economic instability.

Keywords: investment attractiveness, enterprise, indicators, investments, approaches, factors.